

## **Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica**

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,  
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in  
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

**Leuren, Peter**

**Coloniæ Agrippinæ, 1704**

Paragraphvs VII [i. e. VI]. De vocandis ad Electionem.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

nim est, dum conferuntur in commendam; via enim commendata beneficia secularia regularibus, & regularia secularibus, etiam si suos conventus habeant, & in eis vigeat regularis observantia, à Papa duntaxat obvenire posuit. Fagi. in c. cùm ad nostram. de elect. n. 2. & seq. quod ipsum non improbat, aut prohibet Trid. quia potius tacite admisit, dum prohibendo secularibus conferri beneficia regularia, adjecit haec verba: *in titulum. & quamvis fess. 25. c. 21. caverit, ut monasterii habentibus suos conventus, quæ tunc commendata reperiebantur, praesicerent regulares ejusdem Ordinis; ut & iis, quæ imposterum vacabunt.* Ea tamen non dici preceptivè, ut tenuit Rota, sed solum consultivè & optativè, declaravit S. Congregatio, ut refert Fagi. n. 10. juxta quem nihilominus verè præceptivè statuit, ut, qui ea monasteria, quæ sunt velut capita Ordinum, (quale v. g. est Cistercium respectu Ordinis Cisterciens) in praesenti in commendam obtinent, intra sex menses religionem istorum Ordinum solemniter profiteantur, vel eis cedant, aut alias commendæ istæ ipso jure vacare censeantur, nisi sit eis de regulari successore provisum. Vide etiam apud eundem num. 14. quid in genere de monasteriis in commendam dandis statuerit Concil. Lateran. sub Leone X. fess. 19.

**Questio 299.** Quantum tempus à professione requiratur, ut quis eligi possit in prælatum religionis?

**R**espondeo: à Trident. loc. cit. c. 7, in monialibus requiri ad minimum 5. annos à professione, ut eligi possint in Abbatissas & Priorissas. Pro viris vero neque à Trid. neque à reliquo jure communii certum tempus statutum est; quare non prohibentur (nisi alias obstant specialia statuta Ordinis) statim à professione eligi in præfules regulares, modò sufficierent in observantia Ordinis instructi, & alias qualitates requisitas habeant. Abb. in c. cùm in cunctis de Elect. n. 6. Pass. n. 348. Néque nunc causis ille, qui alias excipiuntur c. offici. de elect. nimurum, dum quis sit religiosus, & mox profiretur, & sic eligitur in prælatum, locum habet; cùm ex præscripto Trid. nemo admittatur ad professionem, nisi post expletum annum probationis. Quod si tamen talis tam repente à professione electus non foret sufficenter instructus in observantia sui Ordinis; ut & si justè præsumeretur in tali ambitio, electio ejus (etsi non esset ipso jure irrita, Suar. 10. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 3. n. 7.) foret tamen ad minimum irritanda vi c. offici. Abb. ibid. aliquique. Pass. n. 248.

## PARAGRAPHVS VI.

### De vocatione & vocandis ad Electionem.

**Questio 300.** Cuius de jure vel consuetudine sit convocare Electores?

**R**espondeo: id generali regulâ definiri non posse; cùm diversæ sint electiones; alia Episcoporum, alia Prælatorum secularium, alia regularium, diversarumque regionum, religionum, collegiorum hanc in re statuta & consuetudines. Quod si non adsit, ad quem de jure vel consuetudine id spectet,

& detur aliàs in Collegio primus (quo nomine sine addito Prælato intelligitur primus ratione dignitatis, quique propteræ alios præcedat, & in actis collegii primam vocem habet Felin. in c. 1. de major. & obedientia n. 5.) ad eum vel si talis non detur, ad antiquorem, non state, sed servitio vel professione, id pertinebit. Sigism. de Bon. de Elect. dub. 8. num. 11. Pass. c. 11. n. 4. & 5. Porro in casu, in quo forte ad universitatē ipsam seu Collegium spectaret convece Electores omnes, disponere que loco, & die electionis, v. g. dum is, ad quem id alijs spectet, nollet eos convocare, & rāmen Electorū præsentes judicarent, non esse differendam electionem, si major saniorque pars moneat minorem absentem, obligabit eam ad comparendum, reddendo eam contumacem, si non compareat. Pass. loc. cit. n. 11. & c. 14. n. 12. contra Abb. & Host. conformiter magis juri civili quam canonico (quod ut parer ex rotō tit. de his quae fiant à majori parte. vult minorē partem stare iis, quæ à majore parte decernuntur) requirentes ad hoc, ut duæ partes Collegii sint simul congregatae.

**Questio 301.** Quinam vocandi sint ad electionem?

**R**espondeo: in genere omnes ii, qui debent, volunt, & possunt commode interesse electionem, & ceteram. & cetera propter b. t. & illi. gl. Abb. Incl. &c.

**Questio 302.** Quinam intelligentur per eos, qui debent interesse electionem?

**R**espondeo: omnes ii, qui de jure communi, vel Rex consuetudine, vel ex speciali privilegio, aliòve titulo jus habent eligendi, gl. in c. quia propter v. qui debent. Abb. ibid. n. 3. tò debent námque, non tam obligationem, quam facultatem ibi significat. Suar. de relig. to. 8. l. 2. apud Pass. cit. c. 11. n. 16. Vocandi itaque sunt, quantum est ex hoc jure, absentes, nisi forte aliud habeat consuetudo, ad quam sufficiet decennium. Tam. de jure Abb. in c. coram, & c. cùman. b. 1. Pass. loc. cit. n. 13. Secundo, qui licet à parte reverum jus non habeant, sunt tamen in possessione eligendi (jus eum eligendi maximè sequitur possessionem, c. in gen. & c. querelam, h. t. Abb. ibid. n. 8.) pacifica, non habentes jus expressum contrasse, etiam moveatur illis quæstio super proprietate beneficii seu canoniciatū. gl. in c. in gen. Quod tamen non admittunt Sanch. 1. 3. de matrim. d. 22. n. 49. Pass. n. 14. Navar. Sylv. &c. citati à Pass. nisi accedit titulus coloratus, à legitimo Superiori collatus. Quin & quoad extraneum non habentem titulum ad eligendum, nisi possessio pacifica bona fidei sit legitimè præscripta. Pass. ibid. Tertiò, quod hinc sequitur, tolerati excommunicati, suspensi, privati voce &c. de quibus, §. præcedent, cùm non nisi non tolerati excidant jure eligendi. Pass. loc. cit. Quartò Canonici, adhuc novitii in aliqua religione. gl. in c. benef. de reg. in c. Lavor. c. 17. n. 5. apud Pass. n. 12.

**Questio 303.** Quid intelligatur per hoc: qui volunt?

**R**espondeo: ex his verbis deducere DD. non esse electores cogendos ad comparendum pro electione facienda. Abb. in c. quia propter b. t. Host. in sum. tit. de elect. §. qualiter facienda. n. 11. Quo tamen non obstante, si specialiter intersit Ecclesiæ (vel etiam sit consuetudo, aut statutum Collegij, quod etiam penale rectè & conformiter juri fieri potest à capitulo Laym. de elect. q. 45.) ut omnes, qui adesse pol-

possunt, ad sicut, ad hoc compelli possunt; cum unusquisque invitus cogi possit, ut munera suo incumbat, dum bonum publicum hoc exigit. Abb. loc. cit. Tamb. de jure Abb. d. 5. q. 3. n. 13. Barb. loc. cit. Pass. n. 29. nimur ab eo, qui electionis praeses est, habetque curam Electores convocandi; hic enim eo ipso etiam habet ius exequendi ex parte sua id, quod ad bonam electionem habendam est necessarium; multo que magis à Superioribus majoribus, qui uti universaliorum boni communis curam, sic etiam universalorem jurisdictionem habent. Pass. n. 30. Aut etiam à capitulo vel decano in vi dicti statuti penalibus, à quibus etiam pena illa, si modica est, potest inferri. Porro, dum dicitur, quod Electores cogi possint, ut eligant, subintelligitur, per votum de se utili; cum dare vota, ut vocant, alba, vel alias inutiles, non sit eligere. Pass. n. 32.

**Quæstio 304.** Num igitur præscindendo à tali compulsione, vel statuto penal, liberum sit interesse vel non interesse electioni, ferre vel non ferre suffragium?

**R**espondeo: supposita institutione electionis, jure natura quilibet elector obligatur eligere; ius publicum, sive illud sit commune, sive particolare religionis alicuius à sede apostolica approbat, adeoque concessio apostolica (à qua omnibus, & sine qua nulli competit jus eligendi canonice, Pass. n. 18.) dans alicui facultatem ad aliquod necessarium ad bonum communitatis, hoc ipso illum obligat, uti & recipiens hanc facultatem, se ipsum ex iustitia quadam obligat ad illius usum seu exercitum, prout bonum commune postulat. Estque hæc obligatio major vel minor, prout eligendi sunt magis vel minus necessarii ad bonum communne, Pass. n. 19.

2. Quemadmodum autem per accidens cessat quandoque hæc obligatio, & renunciare suo suffragio, nullum est peccatum, dum nimur votum Electoris nulli potest esse utilitati reipublica, sed solum ad purum augmentum numeri eligentium, ex eo scilicet, quod jam vota reliquorum immutabiliter sint determinata ad unum: ex altera verò parte magno damno Electori si contradicat, vel etiam accedit aliis. Dian. p. 1. tr. 3. de parlam. resol. 18. Bonac. de contract. d. 1. q. 2. p. 3. m. 8. Lavor. de elect. tit. 4. c. 18. n. 87. Pass. cit. c. 11. num. 20. Ita quandoque est sub peccato mortali, dum nimur Elector suffragio suo conferre potest magnam utilitatem communitati, quia v. g. fedare potest magnas discordias, vel indignum, vel minus dignum notabiliter excludere; eò quod tunc muneri suo deficit cum gravi damno communitatis. Sylv. v. electio. q. 12. n. 15. Pass. n. 21. citans Card. Paleotti. de sac. conc. consult. p. 5. q. 8. Molfs. in sum. to. I. tr. 6. c. 16. n. 18. &c. Etiam si exinde imminet Electori grave damnum, (etiam quandoque vita propria v. g. in casu posito à Passer. n. 22. quo eligendum esset in Episcopum hereticus, cuius electio aliter impedit nequiret, teneretur elector, si posset, etiam cum periculo vita suffragio suo id impidere) dum nimur damno illi proprie preponderaret damnum communitatis. Sylv. loc. cit. Teneisque hoc ipsum, quamdui Elector certus non est votum suum fore inutile ad tale grave damnum avertendum. Pass. n. 23.

3. Nec sufficit in similibus electionibus malis illas non approbare; sed necesse est, ut illas expresse reprobareret Elector; censetur enim alias in istis casis.

P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.

bus, quiloqui tenetur, & tacet, consentire. Sigism. à Bon. dub. 14. n. 6. Rodriq. 10. 2. q. 54. a. 3. Pass. n. 24. Qui tamen ibidem contra Sylv. & Ledéim. ait incertum esse, num talis Elector in isto casu renuncians suffragio suo teneatur ex iustitia ad restitucionem danni ex tali electione orti communitatis; quia certum non est, utrum teneatur ex iustitia communitativa eligere dignum vel digniorem. Porro neque in casu, quo Elector esset perplexus, & verè necriter, quem ex propositis, dum hi jam ab aliis eliguntur, deberet eligere, licet eum suffragium omittere contra Sylv. renet & ostendit Pass. n. 25.

4. His tamen stantibus, quia regulariter, & ut plurimum, & per se loquendo, adeoque ex genere suo non credit in magnum damnum communitatis, quod unus alterius non eligat, hinc renunciare voci sine justa causa, & ubi eligere non credit in damnum eligentis per se loquendo, & ex genere suo non est mortale (etsi sit veniale, quia officio munere & officio sine causa) ut nec negligenter totius capituli negligenter eligere; cum nec id per se loquendo cedat in grave damnum communitatis; huic enim satis obviatur per hoc, quod iura statuerint, ut si Electores debito tempore non eligant, provisio facienda devolvatur ad Superiorem. Pass. n. 26. & 27.

**Quæstio 305.** Quinam intelligantur per eos, qui commode interesse possunt?

**R**espondeo: id commode respicere potius bonum Ecclesiæ; adeoque intelliguntur, qui absque incommmodo Ecclesiæ vocari possunt, ita ut, si sit incommmodo Ecclesiæ vocare aliquem, v. g. quia necessitas accelerandi electionem ob periculum schismatis, vel abusus secularis potestatis, non patitur moram; vel quia ex illius vocatione imminet Ecclesiæ damnum; vel quia bella vocare vetant, vel quia, ut addit Pass. n. 33, versatur in loco, ubi graffatur pestis, eum vocare non sit necesse. Abb. in c. quia propter. n. 5. &c. in c. coram. n. 3. Barb. loc. cit. Lavor. de Elect. c. 17. n. 12. etiam si de cetero ad eius consuetudo vocandi omnes absentes; ubi enim imminet grave damnum Ecclesiæ, vim non habet consuetudo. Abb. Lavor. Pass. locis cit. Porro in dubio, num hic & nunc aliquis vocari possit sine damno Ecclesiæ, recurrentem est ad arbitrium judicis. Barb. de jure Eccles. l. 1. c. 10. n. 89. Sylv. v. electio. q. 3. qui non est confirmator; ad eum enim solum spectat discernere post factam electionem, an aliquis non vocatus debuerit, & potuerit vocari; sed praes electionis; ad eum enim immediate spectat videre, an hic & nunc absens vocari debeat, & possit sine incommmodo, cuius est vocare absentes, electionemque dirigere, ne defectum patiatur. Pass. num. 34. contra Abb. Jo. And. de Burrio. Sigism. à Bon. d. 8. num. 9. & alios. Quamvis tamen, cum inter sit totius Capituli, ne propter absentem contemptum electio facta castetur, non poterit, nec debebit praeses in hoc puncto vel alio, quod communis electioni possit esse præjudicabile, aliquid decernere sine consensu majoris partis Electorum præsentium, Pass. ibidem.

**Quæstio 306.** Num ergo cessante gravi damage Ecclesiæ, vocandi sint absentes omnes ex omni loco & distantia?

**R**espondeo: eos omnes & solos vocando esse (præscindendo nimur à lege speciali, vel consuetudine, quia quandoque hanc distantiam de-

terminat, v.g. ad diætam unam seu iter, quo numerius pedeſter uno die commode accedere potest) qui intra tempus electioni statutum adesse possunt, ſive locus, è quo vocantur, ſit intra provinciam, ſive extra; ſive ex neceſſitate, ſive ex voluntate abſint. Abb. in c. cùm inter. h. t. num. 4. Tamb. de jure Abb. d. 5. q. 3. Paſſ. num. 38. & ſeq.

*Quæſtio 307. Num vocandus fit, qui renunciavit voci ſue actiua?*

**R** Eſpondeo: ſi ante electionem eum pœnitentia hujus renunciationis, & vocem reaſummat (uti facere potest, etiam poſtquam hanc renunciationem Superior jam acceptavit; cùm licet quis renunciare poſſit juribus ſibi datis in propriam utilitatem, v.g. voci paſſiva, non tamen juribus ad utilitatem publicam confeſſis, ad quæ exequenda obligatur, quale eſt jus vociſ actiua, adeoque locus eſt poniſtentia utilis Eccleſiae de male facta hac renunciatione. Gl. in c. Eccleſia veſtra. h.t. & ibi Abb. Paſſ. num. 78. & 83. & apud illum Hoſt. Sylv. Ang. & alii contra Sigism. à Bon. dub. 14. num. 7. Lavor. de elect. c. 15. num. 88.) vocandus eft ad electionem, ubi reaſumptionem vocis ſive Superiori, vel Capitulo ſufficienter notificavit, & admittendus (in ſtatu tamen & terminis, in quibus eam invenit, dum ad Capitulum redit eligendi gratia, ita ut, qua jam forte fine illo geſta ſunt, valida ſint, & non reiteranda) etiā non vocetur, vel non admittatur rediens, etiam non facta prius illa notificatione, potest agere de contemptu. AA. iidem cit. & Paſſ. num. 85.

*Quæſtio 308. Num Canonicus iam ingreſus novitiatum alicuius Ordinis, tempore novitiatū retinens ſuum Canonicum, adeoque jus eligendi v.g. Prelatum Eccleſiae, cuius eſt Canonicus, vocari debeat ad electionem, ubi non nimis remotus eſt à loco electionis, ſicut ceteri Canonici?*

**R** Eſpondent affirmatiuē Bertachin. de gabellis. p.7. num. 56. Mandos. in caſibus annalibus. n. 66. caſu 197. Archid. ad cap. beneficium. de regular. in 6. citati à Caſtrop. tr. 13. de benef. d. 6. p. 3. §. 8. num. 6. eò quod, ut ait Glosſ. in cit. c. beneficium. deterioris conditionis eſſe non debet, qui ad bonum aspirat, & religioſam vitam probat, ac præcipue, cùm inquietudini, & diſtracciōni, quæ ex talibus electiobus (maxime ſi frequentes ſint) occurreſt poſſit, deſignando procuratorem. Verū diſtinguit ipſe Caſtrop. hāc ratione: dum novitio jure ſpeciali & singulari competit electio, veſtigiam tanquam patrō nominatio, vocandus eft, & requirendus ejus conſenſus; quia jus hoc eligendi & nominandi retinet, neque illud in monaſterium tranſit, poterit etiam juſ illud abſque diſpendio religionis executioni dare; non enim tenet propter hanc executionem monaſterio exire, citat pro hoc Suar. tom. 3. de relig. l. 5. c. 16. num. 16. Sanch. in decalog. l. 6. c. 4. num. 12. Azor. p. 1. l. 12. c. 3. q. 1. Si autem eiſe Collegii competit electio vel nominatio, probabilius eft, illum non eſſe neceſſariò vocandum; quia fictione juris ob aſſumptionem ſtatutum reputatur longiſſime abſens, Argumento c. quamvis. de procurat. in 6. ubi ingreſus Religionis, & longa peregrinatio æquiparantur, & gl. v. ingredi. ait, etiam non profitendo, ſed ſolum probationis cauſa, pa-

teretur etiam Religio inde detriumentum; cum non poſſit ſatis explorare mores novitii ob frequentem ejus ex monaſterio egressum, & ipſi detrahērur, nimium: adeoque regulariter non poſteſt commode intereſſe ejusmodi electionibus, & ſic creditur impeditus; qui autem impeditus eſt, & creditur, neceſſariò vocandus non eſt, cirat po hoc Azor. Suar. Sanch. ubi ante. Unde jam etiam citatis iisdem, ex eo, quod neceſſariò vocandus non eſt, non poterit eligere per procuratorem, neque Collegium tenet procuratorem talem admittere: Si tamen novitius ad eligendum accederit, ſi vocatus, ſive non vocatus, eft admittendus. Caſtrop. ibid. citatis iisdem Sanch. Azor. Suar.

*Quæſtio 309. Num vocandi ſint Electores inhabiles?*

**R** Eſpondeo primò, inhabiles ſubſtantialiter, hoc eft, carentes qualitate à jure requiſita ad eligendum non eſſe vocandos, conſtar; quia non habent jus vociſ, adeoque nec ſunt Electores.

2. Reſpondeo ſecundò, inhabiles pœnalter, qui per ſententiam judicis ſunt inhabilitati, vel declarati inhabiles ad eligendum, non tantum non ſunt vocandi, ſed & rejiciendi ab electione.

3. Reſpondeo tertio, quantumcunq; notorie rei delicti alicuius, cui non eſt imposta pena privationis vociſ latæ ſententia, ſed ſolum ferenda, ante hanc latam vocandi ſunt, & nihil facienda contra tales facta protestatio; quia jus habent & retinent eligendi.

4. Reſpondeo quartò, privati voce ipſo jure, quia v.g. excommunicati, ſuſpensi, interdicti, vel rei criminis, cui imposta pena privationis vociſ latæ ſententia, licet nondum declarati, ſi crimen eſt notoriū, vel ſufficienter probari poſteſt in iudicio, etiā vocari poſſint, quin & ad vitandas literas bene ſiat, ſi & tales citentur, quia & urbanius, ſi vo- cati exspectentur, Abb. & Hoſt. in c. cùm inter. h.t. (quamvis ad exſpectandum vocatos non teneantur electores, cùm exſpectare illos ſit gratia diſtincta à vocacione, quam electores legitimi non conſeffent ex eo, quod non vocandum de neceſſitate vocarunt. Abb. & Hoſt. l. cit. Barb. de jure Eccl. loc. cit. num. 99. Paſſ. num. 74.) & admittantur ad electionem cum protestatione. Sigism. à Bon. dub. 10. num. 4. Paſſ. num. 73. neceſſe tamen non eſt vocare. AA. iidem. Barb. ad c. 2. de poſtul. num. 4. & l. de jure Eccl. c. 19. num. 89. Miran. tom. 2. q. 23. n. 6. Lavor. c. 17. num. 6. & 8. aliisque quamplures apud Paſſ. tales enim etiā adhuc habeant quandam vociſ poſſessionem (quæ privatim per positivam rejectionem ab electione, quæ proinde facta auctoritate privatā, injuriaſa eft, non verò per non vocationem, cùm non vocare juxta Innoc. in cap. cùm Vintonienſis. h.t. num. 6. ſit ſolum dicere, & facto exprimere, quod talis non vocatus non habeat vociem; quia inhabiliſ eft; quod, quia in iudicio probari poſteſt, id dicendo, tali ſonit injuria) & juſ quoddam, hoc tamen adeo infirmum & debile eft, & nullum declarandum, & quidem per ſententiam iudicis retrotrahendam ad diem commiſſi criminis, ut, ubi poſtea in iudicio de crime conſter, judicandus ſit privatus voce tempore electionis, & tanquam is, qui ad illam juſ nullum habuit, & qui propterea non poſteſt agere de contemptu; etiā, ſi ante hanc ſententia agat de contemptu, audiendus quideſ

quidem sit, non tamen ad ejus instantiam cassanda electio; quia ei nulla facta injuria. Pass. num. 73.

**Questio 310.** Vtrum de jure vocandus vocatus exspectandus sit ultra terminum præfixum; suppono enim ut certum, exspectandum cum esse usque ad terminum præfixum, & ultimam huius termini partem. Pass. n. 87.

**R**espondeo: licet æquum, rationabile, melius est si tollendam omnis litis, & actionis de contemptu occasionem, ut dum vocatus est in propinquio rationabili causâ derentus, v.g. pluvia, electores cæteri de hoc facti certi, illum exspectent paulisper ultra terminum præfixum, dum id sine incommode gravi facere possunt; de rigore tamen juris ad hoc non tenentur; electio enim pertinet ad eos solos, qui debent, volunt, & possunt commode interesse ei intra terminum eidem præfixum; qui autem detinetur, v.g. à pluvia, ne intra tempus præfixum adsit, non potest commode interesse, neque electores cæteri tenentur exspectare communum Electoris absentis, vel etiam præsentis habilitatem. Pass. num. 88. & A A. paulò post citandi. Porro citatus pro certa die, & non ad certam horam, intelligitur citatus pro hora matutina, quâ fieri consuevit electio; citatus enim ad certum diem adesse debet illâ horâ, quâ ille actus solet expediri. Felix. in c. consuluit, de off. deleg. num. 5. & dum hora est de consuetudine & natura actus, expressio diei habetur pro expressione hora. Biax. p. 3. c. 11. num. 20. Pass. cit. num. 88. Peyr. tom. 3. c. 9. num. 13. Unde si vocati, v.g. ad primam Martii, non adsint manè intra horam consuetam electionis, electores possunt in parte ultima istius horæ peragere electionem. Biax. Peyr. Pass. l. cit. Castel. de elect. c. 6. num. 11. Butrio. Anch. Jo. And. ad cap. cùm in nobis. h. t. Meritoque hic hora sumenda est strictè de momento ad momentum, sic stantibus SS. Canonibus in bonum Ecclesie, ad necessarium in similibus firmitatem, & immutabilitatem, ad vitandas dissensiones, & dubitationes inde orituras, si moralibus considerationibus, extensionibus, & restrictionibus hoc tempus subjaceret. Pass. num. 89.

**Questio 311.** Quid quoad electionem facere possint præsentes, aliis præfixo tempore non comparētibus, vel ab eunibus è Capitulo?

**R**espondeo primò: ubi instat finis temporis præfixi Electoribus ad eligendum, ita ut pot illud non possit amplius commode fieri electio, & electione non facta devolvetur provisio ad Superiorē, Electores congregati, & in electionis negotio perseverantes, eriamur sicut minor pars, possunt eligere validè, reliquis non potentibus a gere de contemptu. Abb. in c. in nobis. h. t. num. 10. Castel. loc. cit. num. 12. Pass. num. 93. cum communī. Verumque id est, eriamur unus solus adsit, vel remaneant Capitulo. Abb. loc. cit. Biax. de direct. Elec. p. 3. c. 6. num. 5. Idque eriam de electione summi Pontificis facta ab uno solus Cardinale tenent apud Pass. num. 94. Barb. de jure Eccl. i. c. 1. num. 74. Dian. p. 5. ref. 72. & plures alii ab iis citatis conservatur enim jus Collegii, eriam in uno. Gl. Butrio Abb. in c. gratum. de postulat. Lamb. de jure pat. l. i. p. 1. q. 9. a. 3. num. 39. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. &c. uituit autem talis unus hoc suo & collegii jure, dum eligit, quo cum privare, & cui prejudicare

non possunt cæteri, negligendo illud. Pass. loc. cit. num. 93.

2. Respondeo secundò: ubi non instat ultimus terminus eligendi, & aliquis non venit præfixo die, vel è Capitulo recedit ex justa causa, legitimè appellans ab illa diei præfixione, Electores cæteri, eti in magno numero, non possunt eligere; et si eligant, is, qui appellavit, & præsens non fuit, potest agere de contemptu, & ad ejus instantiam electio est cassanda. Castel. loc. cit. c. 8. num. 11. Lavor. c. 17. num. 25. Pass. num. 95. justa enim appellationi est deferendum, & non censetur contumax, qui jument & evidentem causam appellationis habet; Ubi tamen instat tempus ultimum, appellationi locus non est ad suspendendam electionem; sed ea servatis servandis potest legitimè haberri. Castel. & Pass. l. cit.

3. Respondeo tertio: ubi neque instat ultimum tempus eligendi, nec est interposita legitima appellationi, venientes, eti in minore numero, quam non venientes absque his eligere possunt valide, & absque eo, quod hi agere possunt de contemptu, modò omnes vocandi votati sint ab eo, cui de jure vel consuetudine competit convocare Electores. Abb. in c. in cunctis. h. t. num. 3. Tusc. l. B. concl. 64. Sigism. à Bon. dub. 12. num. 5. Sanch. Tamb. de jure Abb. Castel. Donat. & plures alii, quos citat & sequitur Pass. num. 98. tunc enim hi absentes nihil protestati contra, sed solùm non venientes, & inobedientes mandato Præfidentis, censentur contumaces, faciuntque se alienos & extraneos, adçque in Electorum numero non computabiles. cap. cùm nobis. h. t. ibi Abb. & Gl. Tusc. Pass. Lamb. Sigism. à Bon. l. cit. Tamb. d. 5. q. 3. num. 11. absurdum autem est, ut contumacia particularium retardet negotia universitatis. Abb. loc. cit. & ex eo Pass. Ampliusque hoc ipsum, ita, ut in hoc casu unus solus veniens possit eligere. Abb. Sigism. loc. cit. Peyr. in subd. q. 1. c. 35. Pass. num. 99. & plures alii contra Lezanam & Barb. de jure Eccl. lib. 1. cap. 9. num. 96. à quo factam limitationem vide refutatam & rejectam apud Pass. num. 100. Secùs tamen est, si vocandi votati non fuerint perhabentem jus convocandi Collegium ad eligendum; sed per aliquos de Collegio Electorum, tunc enim tantum procedit electio, si veniant duæ partes (vel etiam, ut verius censet Pass. n. 109. si veniat major pars) electorum votatorum. Pass. n. 97. quitamen etiam num. 109. ait, quod dum major pars legitimè citavit ad certam diem, ii, qui veniunt, eti sint pars minor, possint eligero.

4. Respondeo quartò: aliter loquendum de venientibus quidem ad eligendum, sed recedentibus à Capitulo ante factam electionem; nimur ubi non instat ultimum tempus eligendi, recedente majore parte venientium, pars minor, qua remanet, eligere non potest; minore vero parte venientium recedente, pars major remanens potest eligere. Abb. in cap. cùm nobis. h. t. num. 10. Pass. num. 101. & seq. Ratio disparitatis hæc est, quod præses citans ad electionem pro die sibi bene visa obliget sub pena contumacie ad comparendum eâ die, ita ut non venientes tanquam contumaces habendi sint, ut alieni & extranei, quibus jus eligendi non competit; non tamen obligat, nec obligare potest ad eligendum eâ die, si tunc non expirat tempus à lege statutum; cum non possit Electoribus restringere tempus illis à jure concessum ad eligendum. c. si diligenti. deforo compet. & c. indulsum.

dultum. de reg. juris in 6. hinc majore parte tunc recedendo decernente, non esse tunc eligendum; sed tempus aliud expectandum, non potest pars minor progredi ad electionem; cum major pars veniens recedendo non fiat contumax; quia jus habet ad differendam electionem intra terminum à jure statutum; adeoque ipso facto, seu abeundo protestans, se nolle tunc & ibi eligere, potest juxta c. i. de his, que sunt à majore parte cap. cogere ad differendam electionem, ita ut, si hæc perget eligere, eligat inaniter. Abb. loc. cit. & ex eo Pass. loc. cit. contra Samuel. tr. i. d. 2. controv. 6. num. 7. Verumque hoc ipsum est, etiam si citation facta ab ipsa universitate, hoc est, majore parte universitatis collegialiter congregata, extra quam congregationem nulla unquam pars universitatis citat validè. Pass. num. 109. Etiam non obstante, quod eadem pars major prius approbaverit tempus & horam pro electione tum habenda; quia talem approbationem potest revocare ante electionem; cum approbatio ista sit veluti decretum interlocutorium, quod revocari potest. Pass. num. 105. Porro dum dicitur, recedentes, seu non perseverantes habere se ac non venientes. c. i. de jud. c. certum. 11. q. 3. Abb. in c. cùm nobis. h. t. num. 10. Verum id est de recedente minore parte, majore remanente, seu de iis, qui non habent jus recedendi, quale jus habet major pars electorum, eti eadem pars major jus non habeat non veniendo. Pass. num. 108.

*Questio 312. Qualiter vocales sint vocandi?*

1. Respondeo primò: absentes personaliter sunt citandi, si sciat, ubi degant, & si id comode, & sine periculo fieri possit. c. cùm olim. de dolo & contumac. Gl. ibi. v. Hibern. Barb. lib. 1. juris Eccl. c. 19. n. 90. Pass. cit. c. 11. num. 41. Attendenda tamen in hoc consuetudo. Gl. in c. coram. h. t. Mittendo ad eos litteras vel nuncium. c. cùm inter. h. t. Barb. loc. cit. num. 9. Castel. de elect. c. 8. num. 1. qui, uti & Lavor. & Sigism. apud Pass. num. 43. harum literarum formam exprimunt.

2. Respondeo secundò: si autem nesciatur, ubi degant vocalis, & adhucit diligenitatem inveniri nequeat, citatio facienda est in ejus domo. c. venerabilis. de dolo & contumac. Lavor. tit. 4. c. 17. num. 10. vel si non habet domicilium certum, in loco seu Ecclesia illius loci, ubi habitare consuevit. cit. c. venerabilis. Pass. num. 48. vel in beneficio, quia ibi residuum facere presumitur. Gonz. ad reg. 8. gl. 15. n. 30. Vel, si nec talen locum certum habet, citandus est in Capitulo coram Clero, vel in conventu in publica mensa, vel ad valvas Ecclesie, in qua fit electio, alias servanda regula: impediens ne citetur, habetur pro citato. Pass. loc. cit.

3. Respondeo tertio: citandi sunt absentes ad certain diem, non tamē de necessitate (et si id melius, Sigism. à Bon. dnb. 8. num. 3.) ad certam horam. Sigism. ibid. Abb. ad cap. consulfuit. de off. deleg. quia dum hora est de consuetudine actus, expressio diei est expressio hora. Pass. n. 44. Hinc Electores non possunt anticipare horam consuetam; imò, cum hora consueta habeat suam latitudinem, tenentur Electores expectare absensem usque ad extremam partem dictæ hora. Peyr. tom. 3. de privil. c. 13. n. 17. Pass. num. 45. Castel. c. 8. n. 11. & 15.

4. Respondeo quartò: præsentes sufficit citare voce, vel campanā, Abb. in c. coram. h. t. num. 1. Castel. loc. cit. modò conserat Electoribus, quod tali

pulsatione ex commissione præsidis vocentur ad electionem. Pass. nu. 49. Idem dicendum de comorantibus extra domum electionis in civitate vel hortis, modò campanam audire possint; quia & hi habent præsentes. Castel. loc. cit. Pass. num. 51. Quod si ad ralem compulsionem non omnes præsentes in domo vel civitate compareant in loco Capituli, non tenentur exspectare reliqui, quamvis utilius dicat Castel. per nuncum eos admonere; multoque magis id tutius esse respectu commorantium extra domum electionis in civitate: Porro si electores omnes, eti per accidens, & ob aliam causam sint congregati, possunt nullà præcedente citatione eligere. Pass. num. 52.

*Questio 313. Propter quid necessaria sit absentium vocatio, & num quandoque esset necessitas illa vocandi absentes, de cetero habiles, & sine magno incommodo vocabiles?*

1. Respondeo ad primum: finem necessaria habent citationis, saltem proximum, non esse vocationem contemptus, ut vult Barb. juris Eccl. l. 1. c. 19. num. 116. (cum eti per non citationem absenti non fieret injuria, adeoque hic pueri non posset de contemptu, adhuc ea esset necessaria) sed ut absens sciat mortem Prælati, & diem futuræ electionis, ita ut horum ignorantium obtendere nequeat, uti posset non citatus, eti hæc aliunde sciaret. Pass. num. 55. quamvis tamen idem num. 66. teneat, & prober, citique etiam pro eo Abb. in c. cùm Ecclesia. h. t. contra Butrio, quod si Electoribus præsensibus conserat, absenteum revera scire determinatè locum & diem certam electionis, non esse necesse eum citare, & si non citatus agat de contemptu, si proberet, quod fuerit conscientius diei & loci electionis, hæc ad ejus instantiam non est casandra. Abb. in c. cùm inter. h. t. num. 10. Biaz. p. 3. c. 10. num. 3. qui bus in hærcere videtur Pass. num. 55. hinc

2. Respondeo ad secundum primò, non esse necesse citare ad electionem Electorem abtentem, cui constat de videntiae Ecclesiæ, dum dies electionis est à jure vel consuetudine determinata; dum enim terminus interpellat, non est necessaria citatio. Peyr. tom. 3. c. 13. num. 13. Raggius cent. 2. dub. 156. num. 3. Pass. num. 67. cito Abb. But. Anch. in c. cùm nobis. h. t. &c. Sed neque tunc opus est, (quamvis sit ad maiorem cautelam) ipsum Præsidem monere (utalias postlunt electores). Innoc. in c. cùm nobis. num. 5. ibid. Anch. num. 4. ut statuto die veniat ad eligendum. Peyr. loc. cit. ita etiam, ut si ex gratia vocatus præses, si non adstat statuto die, possint Electores alii ad electionem procedere. Innoc. Abb. Anch. ll. cit. Biaz. p. 3. c. 15. Circa quod ultimum tamen observandum monet Pass. num. 69. quod, cùm Præses, urpote judex, ad cuius justum arbitrium electio est dirigenda, ex causa mutare adhuc potest horam alias consuetam; quia & Electores alios impedire, ne citius eligant intra tempus à lege statutum, si datur justa causa eam diffrendi (dum alias hæc justa causæ non datâ major pars electorū possit Præsidem compellere ad tempus illud à lege statutum abbreviandum) tunc solum possunt procedere ad electionem, præside citato non veniente, vel à Capitulo recedente, quando adest ultima hora, quæ clapsa expirat tempus eligendi, & devolvitur provisio ad Superiorum. Alias autem expectandum præsidem, & monendum, ut redeat (quales citationes extrajudiciales, cum

cum non sint rigorosa tales, & monitiones possent fieri, etiam ab inferioribus, recte tenet Abb. ad c. 1. de suppl. negl. pral. num. 1.) ita etiam, ut, si monitus sine justa causa, nolit redire, possint procedere sine illo ad electionem. Neque opus est triplex monitione, ubi praeses primus vice monitus expresse negat agere id, ad quod monetur, sed solum ubi id expresse non negat. Bald. ad c. 1. de suppl. negl. Porro in dubio voluntati praesidis est standum; quia in dubio presumi debet pro Superiori, quod justè practicatur & agat. Pass. num. 70.

3. Secundum non esse amplius vocandum illum, qui interfuit assignationi diei, & postea recessit, quia sufficienter, & ita ei constitutus dies, ut ignorantiam obrendere nequeat. Abb. loc. cit. Lavor. cit. c. 17. num. 9. Pass. num. 57. Item illum, qui vocatus ad designandam diem electionis, legitimè non impeditus non comparuit; cum si ignoret diem electionis, quia illam scire noluit. Abb. loc. cit. & in c. Ecclesia vestra. h. t. ibid. Innoc. Pass. num. 88.

4. Econtra, qui instantे electionē, non determinatā tamen adhuc die electionis, recederet, etiam sine protestatione aliqua, citandus adhuc est, & monendum pro certa die. Verūmque id est, etiam pl. praeses electionis tamē abeuntem moneret, ne recederet, alias eum non vocandum amplius; quia non potest Elector praetextu futura electionis incerta impediri, ne suu negotio agat, praesertim si permanenter, & propter officium alibi habet domicilium. Pass. num. 60. contra Castel. de elect. c. 8. num. 15. Non tamen opus esset citatione novā, si praeses recedenti intimaret & determinaret breve tempus, intra quod futura efficit electio, & intra quod recedens non posset commode denuo vocari. Pass. ibid. Item est vocandus denuo, qui ad certam diem, pro qua indicta electio, comparuit, eadem deinde ex rationabili causa prorogata ad diem aliam incertam, recessit; secus tamen est, si recessit ante deliberationem, quam scivit tunc habendam de certa die statuenda. Pass. num. 61. & 62. Item vocandus sunt denuo, qui, dum ob non consensum electi habenda est (intellige in continentia) nova electio, intra tempus, quo exspectatur consensus, huc illucque recesserunt. Sigism. dub. 11. num. 5. Pass. num. 63. Nova enim ista electio consecutivē se habet ad primam, ad quam citati fuerunt, scirèque debet unusquisque Electorum, quod ubi electus non consentit, nova electio non sit differenda. Pass. ibid. Idem est de iis, qui dum in prima electione nullus eligeretur, Capitulō electionis nondum soluto, recesserunt; centenarū enim & tales nolle interessere electioni; nec juvat, quod dicant, se nescisse, quod iterum tunc procederetur ad electionem, cum eorum inconsideratio voluntaria, & negligens (scire enim potuerunt & debuerunt, quod Electores congregati in Capitulo ad eligendum, possint sepius procedere ad actum electionis, si opus est, donec tandem evadat aliquis legitimè electus) non obligat Collegium ad illos iterum admonendos & ci-tandos. Pass. num. 65.

**Quesitio 314.** An electio facta non votatis omnibus vocandis sit ipso jure nulla?

**R**Espondeo: si tot ex vocandis votati non sint, ut actu praesentes conficeret nequeant illum suffragiorū numerum, qui juxta leges vel consuetudinem necessarius est, ut quis evadat electus, electio facta ab ipsis praesentibus tantum est ipso jure irrita;

non quia contempti seu non vocati sunt aliqui, vel etiam major pars (vocatio enim Electorum non est de substantia electionis, et si ejus omisso sit injuria, seu contra jus, quod haber vocalis, ut interfit electioni. Pass. num. 118.) sed quia ab his omnibus electus caruit numero votorum (qua computanda sunt respectivē ad omnes habentes jus eligendi, adeoque & ad absentes non vocando contempnos; Non enim injuria his facta debet cedere in favorem electi, ut vel hinc, seu ex hac commissa iniuria ei jam sufficiat minor suffragiorū numerus; cum hoc modo magnis fraudibus aperiretur via. Abb. in c. in Genesi. h. t. quem fusè verborenum citat, & sequitur cum pluribus aliis mox referendis Pass. num. 112.) necessarius orum ad electionem: uti id declarat exemplo: numerus electorum vocandorum est, v. g. 30. ex his solum votati sunt 19, qui eti omnes consentiant in unum, hic adhuc non evader electus, ubi ad electionem requiruntur duæ tertiae, seu duæ partes ex tribus, & in praesenti exemplo sunt 20. vel votati sunt solum 15, ab his omnibus nominatus non evadet electus, ubi solum (uti de jure communī canonico statutum) requiruntur major pars votorum ultra medietatem, qua in praesente est 16. Ita praeter Abb. loc. cit. & in cap. quia propter. num. 12. & in c. bona. h. t. Barb. num. 1. & 3, & Bald. num. 4. Menoch. conf. 67. num. 31. Sigism. dub. 9. num. 2. Tamb. tr. 1. d. 5. q. 3. num. 2. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. & alii citati à Pass. num. 118.

**Quesitio 315.** An, & qualiter vocandus non votatus habeat jus agendi de contemptu sui?

**R**Espondeo: potest agere de contemptu, & ad ejus instantiam electio de cetero valida cassari debet. cap. quod sicut, de elect. ibidem. Abb. num. 3. Bald. num. 1. Barb. num. 5. Tusc. lit. C. concil. 967. Pass. num. 119. citans Lavor. Caſt. Sigism. &c. Ita etiam, ut juxta Bald. in c. in Genesi. Lavor. loc. cit. & alios apud Pass. num. 122. si, dum agitur causa contemptus, vel etiam ante, moriatur, qui contemptus est, is qui in locum mortui subrogatur, possit causam contemptus prosequi, vel etiam electionem ratam habere.

2. Nihilominus contempto electionem illam ratam habente ea cassari non potest, cit. c. quod sicut. A.A. iidem. Item illo tacente nullus alias agere potest pro cassatione illius, & nequidem ipse Iudex eam cassare. Abb. in c. in Genesi. num. 10. Barbos. l. 1. de jure Eccl. c. 19. num. 118. & alii passim contra Gl. incit. cap. in Genesi. licet enim jus eligendi sit publicum, ut tamē est subjectivē in hoc vel illo electore, est privatum, adeoque injuria, qua sit non vocando hunc vel illum electorem, sit persona, & violatur jus, prout est hujus vel illius persona. Pass. num. 120. Item contemptus non est audiendus, nisi debito tempore instet, scilicet ante confirmationem. c. fin. de elect. in 6. Abb. c. quod sicut. & ad cap. in Genesi. num. 10. Biaz. p. 3. c. 7. Lavor. c. 17. num. 14. Si gifm. d. 9. num. 4. Pass. num. 121. nisi ubi constat, eum ignorasse factam electionem, & confirmationem; tunc enim & post confirmationem audiri debet. A.A. iidem, uti &, si non tam sit confirmatione, quam institutio, & provisio; de quo vide Pass. num. 123.

\* \*

Qua-

Sectio II. Caput II.

130

*Questio 316. An non vocatus seu contemptus cogi possit, ut consentiat electioni factae: & num Superior regularis subdito suo prohibere possit, ut non agat de contemptu?*

**R**espondeo ad primum negativè. Gl. in cap. quod sicut. de elect. v. consentire. Idem ad secundum respondent Sigism. dub. 9. num. 7. Donat. p. 3. tr. 4. q. 21. num. 15. & alii, eò quod, cum iure communi id concessum sit omnibus Ecclesiasticis, & communi totius Ecclesiarum consuerudine firmatum; quin & constitutionibus propriis id permisum sit Regularibus, nullus Superior, etiam Generalis, utpote inferior conditore canonum Papæ, possit afferre subditis suis hoc jus agendi coram suis Superioribus, si in electionibus contumantur. Quod ipsum tamen distinguit Pass. n. 124. admittiturque, dum Superior procedit ut Judeus, cum ex nulla causa impeditio possit, ne elector contemptus agat de contemptu: negat verò, dum Regularis Superior procedit ut Praelatus in vim potestatis, quam habet ex votò obedientia; sic enim dicit posse eum ex justa causa imponere silentium agenti de contemptu.

*Questio 317. Ad quem spectet probare, num aliquis contemptus, vel non contemptus fuerit?*

**R**espondeo: onus probandi se vocatum non est, non incumbit afferenti se contemptum, sed est Electorum, vel vocantis probare, illum citatum & monitum esse; cum presumptio sit pro eo, qui haber jus interessandi electioni, & non interfuit, ut censeatur ideo non interfuisse, quia non fuit vocatus; cum non presumatur quis negligere, quod sui juris est. Gl. Abb. Bald. in c. quid sicut. de elect. Barb. ibid. n. 7. citans Felin. Tiraq. Surd. Mascal. Menoch. &c. Pass. num. 126.

2. Ad probandum autem, eum vocatum esse, sufficit dictum nuncij jurati, affirmantis se illum vocasse (falem ut hoc limitat Biax. p. 3. c. 11. n. 3. ubi constat de commissione ei data) Gratian. discip. forens. c. 502. num. 14. Boér. in addit. ad c. quid sicut. Castel. c. 8. num. 18. Lavor. loc. cit. num. 20. Barb. de jure Eccl. l. 1. c. 19. num. 95. unde Pass. num. 127. ait, non esse credendum Barboſe, dum ad c. bona. 23. de elect. dicit; quod nuncio non creditur.

*Questio 318. An ad evitandam actionem de contemptu, sufficiat probare, quod Praeses ex parte sua bonâ fide modo consueto vocavit vocandum, licet hic re ipsa vocatus non fuerit; eò quod vel littera ex malitia ab aliquo intercepta fuerint, vel casu perierint, vel nuncius corruptus pecunia non vechrif, et si dicat, se vocasse?*

**R**espondeo affirmativè. Pass. num. 129. in isto enim casu talis non est contemptus ab Electoribus, adeòque nec paſlus ab eis injuriam. Neque tenentur ad hoc electores, ut citatio perveniat ad citatum, sed solum ad hoc, ut ex eorum culpa non sit, quod ea non perveniat ad citatum. Exeo autem, quod talis non vocatus in hoc casu agere possit contra iniquam detentorem literarum vel nuncium, non potest agere contra electionem, vel etiam Electores inculpatos.

*Questio 319. An dum ad instantiam contempti cassatur electio, ea devolvatur ad Superiorem?*

**R**espondeo negativè, sed pertinet ad eosdem electores, accedentibus iis, qui fuerunt contumaci. Lavor. cit. c. 17. n. 18. Biax. p. 3. c. 7. Tholos. c. 14. num. 5. apud Pass. num. 125.

PARAGRAPHVS VII.

De loco Electionis.

*Questio 320. In quo loco fieri debeat electio?*

1. **R**espondeo primò: debere fieri ab Electoribus in uno loco congregatis, juxta c. cum jura, b. t. & juxta generalem regulam traditam c. audit. b. t. & l. 2. de decurionibus. Gl. in l. sicut ff. quod cujuscunque universi nomine. &c. quod actus universitatis gerendus ab illius membris, ut communitatem seu collegium constituant, non possit expediti ab iis singulariter, seu seorsim consensum praestantibus; sed necesse sit, ut collegialiter congregati consentiant, ita ut alias actus sit nullus. Abb. in cit. c. audit. n. 8. Tholos. tr. de Elect. c. 15. n. 1.

2. Respondeo secundò de jure communi præscindendo a contraria consuetudine, electio debet fieri in Ecclesia viduata sponso suo, hoc est, si Episcopalis, in Cathedrali, c. quod sicut. b. t. si alterius Prælati, in ejus Ecclesia; nec potest Praeses electionis, aut pars major Electorum minorem cogere ad alibi eligendum sine iusta & publica, seu communi causa. Pass. c. 12. n. 6. & num. 10. Perinde autem est, siue fiat in Choro, siue in navis illius. c. cum nobis. b. t. siue in sacrifici, siue in domo capitulari. c. cum terra. b. t. siue in quoconque alio loco honesto intra ambitum seu fines propriæ Ecclesiarum. c. quā fronte de appellat. Biax. p. 3. c. 12. num. 1. Sigism. dub. 15. num. 2. Castel. de elect. c. 6. num. 1. Pass. loc. cit. num. 2.

3. Respondeo tertio: ex causa rationabili & publica, qualis v. g. esset, dum periculum imminet libertati electionis, vel dum gravaretur vehementer ibi peccatis (scimus est, si causa sit privata aliquorum, etiamque esset ipsius Praefidis, aut etiam majoris partis Electorum, adeoque non tenentur tunc pars minor adire locum ab iis extra Ecclesiam determinatum; sed justè ab eo appellare potest. Pass. cit. num. 6.) potest quoque fieri extra Ecclesiarum viduata fines, in quoconque loco Clericis honesto; dicitur enim cit. c. quod sicut. si fieri potest, habenda in propria Ecclesia. ibid. Barb. & de jure Eccl. l. 1. c. 19. num. 178. & AA. paulò ante citati. Quinimo ex causa rationabili, & communi, v. g. dum locus intra ambitum Ecclesiarum, vel alias consuetus non est tutus, potest minor pars, immo unus solus, cogere alios ad alium locum eligendum. Abb. v. bona. de elect. num. 1. Pass. num. 6. Quod si vero sola major commoditas suaderet electionem fieri extra propriam Ecclesiam, ait Pirh. de elect. scilicet. s. n. 243. ex Laym. de elect. q. 33. duas partes capitularium convenire debere ad hoc statuendum, & quem locum major pars istarum duarum partium designabit (intellige, modo is sit convenientius, tutus, honestus) ad illum alios teneri accederet.

4. Quartò: ubi non est consuetus locus habenda electionis, aut ea in loco consueto haberi nequit, pertinet ad Praesidem, seu eum, ad quem spectat